

Ενημερωτικό δελτίο δημοσίων συμβάσεων

Επιμέλεια σύνταξης: Ε. Αδαμαντίδου, Δ.Ν., Δικηγόρος, Προϊσταμένη ΜοΠαΔιΣ

Επιμέλεια ύλης: Φ.- Ε. Γεωργαλής, Δικηγόρος, ΜΔΕ, Επ. Συνεργάτης ΜοΠαΔιΣ
Γ. Καπετάνιος, Δικηγόρος, ΜΔΕ, Επ. Συνεργάτης ΜοΠαΔιΣ

περιεχόμενα τεύχους

Εφαρμογή ρήτρας αναπροσαρμογής	1
Συμβάσεις διάθεσης εμβολίων	1
Συμβάσεις Μονάδων Ψυχικής Υγείας	1
Παράταση συμβάσεων σίτισης στο ΔιΠαΕ	2
Προσχώρηση στη Συμφωνία Εμπορίου Κολομβίας-Περου	2
Αποφαινόμενο όργανο στις συμβάσεις του Ταμείου Ανάκαμψης	2
Συμβάσεις του ΟΔΑΠ	2
Εξαίρεση από τον ν.4412 του Οργανισμού «Οδυσσέας - Οι Έλληνες και η θάλασσα ΑΕ»	2
Προμήθεια πετρελαίου θέρμανσης σε αθλητικές εγκαταστάσεις	2
Δήλωση Περιουσιακής Κατάστασης	3
Νομολογία ΔΕΕ	3

Εφαρμογή ρήτρας αναπροσαρμογής

Δημοσιεύθηκαν οι εγκύκλιοι για τον υπολογισμό του ΔΤΚ που χρησιμοποιείται από τις αναθέτουσες αρχές για τον υπολογισμό της αναπροσαρμογής του τιμήματος συμβάσεων προμήθειας αγαθών, κατ' εφαρμογή του α 53 παρ 9-9α ν.4412, για τους μήνες Ιανουάριο και Φεβρουάριο 2023 (Εγκύκλιοι 3209/13.01.2023 και 15697/20.02.2023 του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων).

Συμβάσεις διάθεσης εμβολίων

Οι συμβάσεις που είχαν συναφθεί και παραταθεί από τη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας για την εξασφάλιση υπηρεσιών διάθεσης των εμβολίων κατά του κορωνοϊού και των αναλωσίμων τους στα εμβολιαστικά κέντρα της επικράτειας (α 63 ν.4872/2021) παρατείνονται αυτοδικαίως έως την 30.06.2023. Στη θέση, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της ΓΓΠΑ υπεισέρχεται, για το χρονικό διάστημα της αυτοδι-

καις παράτασης, το Υπουργείο Υγείας.

Παράλληλα, για την απρόσκοπτη εφαρμογή του Προγράμματος Εμβολιασμού και την έγκαιρη διάθεση των εμβολίων στα εμβολιαστικά κέντρα, το Υπουργείο Υγείας δύναται να προβαίνει στην σύναψη νέων συμβάσεων για την εξασφάλιση υπηρεσιών διάθεσης των εμβολίων και των αναλωσίμων τους στα εμβολιαστικά

κέντρα της επικράτειας, μετά από τήρηση της προβλεπόμενης διαγωνιστικής διαδικασίας, με αναθέτουσα αρχή την Εθνική Κεντρική Αρχή Προμηθειών Υγείας. Σε περίπτωση σύναψης νέων συμβάσεων, κατά τα ανωτέρω, πριν από την 30.06.2023, οι παραταθείσες αρχικές συμβάσεις παύουν να ισχύουν αυτοδικαίως και αζημίως (α 12 ν.5015/2023).

Συμβάσεις Μονάδων Ψυχικής Υγείας

Προστίθεται, μετά το α 11 ν.2716/ 1999 περί των Μονάδων Ψυχικής Υγείας του Ιδιωτικού Κερδοσκοπικού και μη Κερδοσκοπικού Τομέα, νέο α 11Α, το οποίο διέπει την διαδικασία σύναψης δημοσίων συμβάσεων από τα εν λόγω νομικά πρόσωπα. Ορίζεται ότι για τις συμβάσεις προμηθειών, υπη-

ρεσιών, έργων και μελετών που χρηματοδοτούνται ή συγχρηματοδοτούνται από πόρους της ΕΕ, από εθνικούς πόρους του ΠΔΕ ή/και από πόρους του τακτικού προϋπολογισμού του Υπουργείου Υγείας, εφαρμόζονται κατ' αρχήν οι διατάξεις του ν.4412. Κατ' απόκλιση των

διατάξεων περί ΚΗΜΔΗΣ και ΕΣΗΔΗΣ, θεσπίζονται, ωστόσο, ειδικές διατυπώσεις δημοσιότητας για συμβάσεις αξίας έως 150.000€ των εν λόγω νπιδ, με τη χρήση ειδικής ηλεκτρονικής πλατφόρμας προσβάσιμης μέσω της ΕΨΠ του gov.gr (α 24 ν.5015/ 2023).

Παράταση συμβάσεων σίτισης στο ΔιΠαΕ

Οι συμβάσεις σίτισης φοιτητών του ΔιΠαΕ, οι οποίες έληξαν την 31.12.2022, δύνανται να παρατείνονται από την ημερομηνία λήξης τους έως την ολοκλήρωση των

εκκρεμών διαγωνιστικών διαδικασιών και σε κάθε περίπτωση για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει την 30.06.2023, με απόφαση του αρμόδιου για την

κατακύρωση της διαγωνιστικής διαδικασίας οργάνου (α 26 ν.5015/2023).

Προσχώρηση στη Συμφωνία Εμπορίου Κολομβίας-Περού

Κυρώθηκε με τον ν.5017/2023 το Πρωτόκολλο Προσχώρησης στη Συμφωνία Εμπορίου μεταξύ της ΕΕ και των κρατών μελών της, αφε-

νός, και της Κολομβίας και του Περού, αφετέρου, για να ληφθεί υπόψη η προσχώρηση του Ισημερινού. Στο τμήμα VIII του Πρωτοκόλ-

λου διαλαμβάνονται ρυθμίσεις περί δημοσίων συμβάσεων.

Αποφαινόμενο όργανο στις συμβάσεις του Ταμείου Ανάκαμψης

Για την ανάθεση και εκτέλεση δημοσίων συμβάσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, μέσω των οποίων υλοποιούνται είτε έργα του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, στα οποία έχει οριστεί αρμόδιο για την διενέργεια του διαγωνισμού και την παρακολούθηση της εκτέλεσης το ΤΑΙΠΕΔ, είτε έργα του Ταμείου Ανάκαμ-

ψης και Ανθεκτικότητας του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, τόσο του εθνικού, όσο και του συγχρηματοδοτούμενου σκέλους, και του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης, ορίζεται ως αρμόδιο αποφαινόμενο όργανο ο Υπηρεσιακός Γραμματέας του α 37 παρ 2 ν.4622/2019, με την επιφύλαξη της άσκησης αρμοδιοτήτων από το

ΤΑΙΠΕΔ, ως φορέα διενέργειας των διαγωνιστικών διαδικασιών κατά τα α 130 ν.4799/2021 και 5B ν.3986/2011.

Η διάταξη καταλαμβάνει και τις συμβάσεις των οποίων η διαδικασία ανάθεσης έχει εκκινήσει ή ολοκληρωθεί κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος (α 84 ν.5019/2023).

Συμβάσεις του ΟΔΑΠ

Τροποποιούνται οι διατάξεις του α 4 παρ 2-5 ν.4761/2020 για την αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας του Οργανισμού Διαχείρισης και Ανάπτυξης Πολιτιστικών Πόρων (ΟΔΑΠ). Προβλέπεται ότι ο ΟΔΑΠ προβαίνει στην παροχή υπηρεσιών εστίασης και στη διοργάνωση πολι-

τιστικών εκδηλώσεων εντός και στον περιβάλλοντα χώρο των ακινήτων και των αναψυκτηρίων του, με σκοπό την ανάδειξη της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς. Στο πλαίσιο αυτό, ο ΟΔΑΠ χρησιμοποιεί είτε ίδια μέσα είτε συνάπτει συμβάσεις μίσθωσης του πδ 715/1979

ή δημόσιες συμβάσεις του ν.4412/2016 ή συμβάσεις παραχώρησης του ν.4413/2016, είτε προβαίνει σε παραχώρηση σε φορείς Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας κατά τις διατάξεις του ν.4430/2016 (α 52 ν.5021/2023).

Εξαίρεση από τον ν.4412 του Οργανισμού «Οδυσσέας - Οι Έλληνες και η θάλασσα ΑΕ»

Ορίζεται ότι ο Οργανισμός «Οδυσσέας - Οι Έλληνες και η θάλασσα ΑΕ», ο οποίος συστήνεται δυνάμει σύμβασης δωρεάς που κυρώνεται διά του α 12 ν.5022/2023, δεν περιλαμβάνεται στον δημόσιο τομέα, λειτουργεί κατά τους κανόνες της

ιδιωτικής οικονομίας και διέπεται από τον ίδιο νόμο, το καταστατικό του και συμπληρωματικώς από τη νομοθεσία περί ανωνύμων εταιρειών. Δεν καταλαμβάνεται από τις διατάξεις περί δημοσίου λογιστικού, περί συμβάσεων παραχώρη-

σης και περί δημοσίων προμηθειών, δημοσίων έργων και δημοσίων συμβάσεων υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των μελετών που συνάπτει ο Οργανισμός, με την επιφύλαξη του ενωσιακού δικαίου (α 10 ν.5022/2023).

Προμήθεια πετρελαίου θέρμανσης σε αθλητικές εγκαταστάσεις

Κατά παρέκκλιση του α 73 παρ 2β του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα (ν.2960/2001), οι αθλητικές εγκαταστάσεις του Δημοσίου, των ΟΤΑ,

των ΝΠΔΔ και των ΝΠΙΔ που εποπτεύονται από τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού, επιτρέπεται να χρησιμοποιούν πετρέλαιο θέρμαν-

σης για τη θέρμανση του νερού χρήσης και του νερού των κολυμβητικών δεξαμενών τους.

Η διάταξη αυτή εφαρμόζεται αμέσως και στις περιπτώσεις ενεργών συμβάσεων προμήθειας πετρελαίου κίνησης, καθώς και στις περιπτώσεις διαγωνισμών σε εξέλιξη ή

διαγωνισμών που έχουν ολοκληρωθεί, αλλά δεν έχουν μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος συμβασιοποιηθεί. Στις περιπτώσεις αυτές, όπου αναφέρεται προμήθεια πε-

τρελαίου κίνησης επιτρέπεται η προμήθεια πετρελαίου θέρμανσης (α 24 ν.5025/2023).

Δήλωση Περιουσιακής Κατάστασης

Με την αποσαφήνιση του θεσμικού πλαισίου για την υποχρέωση υποβολής Δήλωσης Περιουσιακής Κατάστασης (ΔΠΚ) καταλαμβάνονται πλέον οι πρόεδροι, τα τακτικά μέλη όλων των επιτροπών διαγωνισμών έργων, προμηθειών, μελετών και παροχής υπηρεσιών των κρατικών υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των ΝΠΔΔ, των ΟΤΑ α και β βαθμού και των νομικών τους προσώπων, των ΝΠΙΔ που ανήκουν στο κράτος ή επιχορηγούνται, τακτικά, από κρατικούς πόρους κατά πενήντα τοις εκατό (50%) τουλάχιστον του ετήσιου προϋπολογισμού τους ή τη διοίκηση των οποίων ορίζει, άμεσα ή έμμεσα, το Δημόσιο με διοικητική πράξη ή ως μέτοχος, των ΑΕ του Δημοσίου κατ' άρθρο 3 παρ 1 ν.4972/2022, και των δημοσίων οργανισμών, εφόσον η προϋπολογιζόμενη δαπάνη ανά

διαγωνισμό υπερβαίνει το ποσό των 150.000€, πλέον ΦΠΑ.

Επιπλέον, η υποχρέωση καταλαμβάνει τον προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσίων Συμβάσεων της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων και τους προϊσταμένους των διευθύνσεων αυτής, τους κατέχοντες θέσεις προϊσταμένων οποιουδήποτε οργανωτικού επιπέδου οργανικών μονάδων προμηθειών στο Δημόσιο και στα ανωτέρω νομικά πρόσωπα δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου, στις ΑΕ του Δημοσίου και τους δημόσιους οργανισμούς, και τον Πρόεδρο και τα μέλη όλων των επιτροπών διαγωνισμών δημοσίων έργων των ανωτέρω φορέων, εφόσον η προϋπολογιζόμενη δαπάνη του έργου υπερβαίνει τις 300.000€, πλέον ΦΠΑ.

Τέλος, η υποχρέωση καταλαμβάνει

τους ιδιοκτήτες, τους εταίρους, τους βασικούς μετόχους, τα εκτελεστικά μέλη οργάνου διοίκησης και τα διευθυντικά στελέχη ελληνικών επιχειρήσεων που συνάπτουν δημόσιες συμβάσεις, αλλά και τα φυσικά πρόσωπα, τα οποία έχουν τη μόνιμη κατοικία τους στην Ελλάδα και φέρουν οποιαδήποτε από τις ανωτέρω ιδιότητες σε αλλοδαπές επιχειρήσεις που συνάπτουν δημόσιες συμβάσεις, εφόσον το αντικείμενό τους υπερβαίνει τα αναφερόμενα ανωτέρω ποσά ανά περίπτωση, εξαιρουμένων των βασικών μετόχων και των μετόχων επιχειρήσεων που συνάπτουν δημόσιες συμβάσεις και είτε οι ίδιες είτε οι βασικοί μέτοχοι αυτών εμπίπτουν στις εξαιρέσεις από την υποχρέωση ονομαστικοποίησης των μετοχών ΑΕ (α 14 περ α και δ ν.5026/2023).

Νομολογία ΔΕΕ

ΔΕΕ C-403/21, 26.1.2023, NV Construct

Η αναθέτουσα αρχή διαθέτει ευρεία διακριτική ευχέρεια ως προς τον καθορισμό κριτηρίων επιλογής και όρων εκτέλεσης της σύμβασης. Δεν είναι νόμιμος ο αποκλεισμός προσφέροντος για το λόγο ότι δεν συμμορφώνεται με υποχρεώσεις που προβλέπονται σε ειδικές ρυθμίσεις, αλλά δεν αποτελούν όρους των εγγράφων της σύμβασης και η αναθέτουσα αρχή δεν είχε τη βούληση να τις επιβάλει. Ομοίως, δεν είναι νόμιμος ο αποκλεισμός του, επειδή δήλωσε ότι θα εκπληρώσει τις ανωτέρω υποχρεώσεις στηριζόμενος στις ικανότητες τρίτου, χωρίς όμως να

τον ορίσει και να επικαλείται την έννομη σχέση του μ' αυτόν.

α 18 παρ 1, 58, 63 παρ 1 και 70 Οδηγίας 2014/24 – κριτήρια επιλογής – όροι της σύμβασης – υποχρεώσεις που απορρέουν από ειδικές ρυθμίσεις και δεν προβλέπονται στα έγγραφα της σύμβασης – διακριτική ευχέρεια αναθετουσών αρχών – συμπλήρωση των εγγράφων της σύμβασης – στήριξη σε ικανότητες τρίτου - υπεργολαβία – α 267 ΣΛΕΕ - έννοια του όρου «δικαστήριο κράτους μέλους» - κριτήρια χαρακτηρισμού

Υποχρεώσεις που απορρέουν από ειδικές ρυθμίσεις, οι οποίες διέπουν δραστηριότητες που ενδέχεται να πραγματοποιηθούν κατά την

εκτέλεση της σύμβασης και δεν είναι ιδιαίτερα σημαντικές, είναι δυνατό να προβλεφθούν στα έγγραφα της σύμβασης, κατά διακριτική ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής, είτε ως κριτήρια επιλογής (α 58 Οδηγίας 2014/24) είτε ως όροι εκτέλεσης αυτής (α 70 Οδηγίας 2014/24). Η αυτοδίκαιη συμπλήρωση των εγγράφων της σύμβασης με κριτήρια επιλογής, τα οποία προβλέπονται μεν από ειδικές ρυθμίσεις που ισχύουν για τις σχετικές με την σύμβαση δραστηριότητες, αλλά δε συμπεριλαμβάνονται στα έγγραφα αυτά και η αναθέτουσα αρχή δεν είχε τη βούληση να τα επιβάλει, δεν είναι σύμφωνη με τις αρχές της αναλογικότητας και της διαφάνειας (α 18 παρ 1 Οδηγίας

2014/24). Αντίκειται στο α 63 παρ 1 της Οδηγίας 2014/24 ο αποκλεισμός προσφέροντος που δήλωσε με την προσφορά του ότι προτίθεται στηριχθεί στις ικανότητες άλλου φορέα για την εκτέλεση υποχρεώσεων, οι οποίες δεν προβλέπονται στα έγγραφα της σύμβασης, αλλά απορρέουν από ειδικές ρυθμίσεις που διέπουν τις σχετικές με την επίμαχη σύμβαση δραστηριότητες, για το λόγο ότι δεν όρισε τον υπεργολάβο και δε συνδέοταν με αυτόν με σύμβαση υπεργολαβίας κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς του.

ΔΕΕ C-53/22, 9.2.2023, VZ

Οικονομικός φορέας που προσέβαλε τη διακήρυξη, αλλά η προσφυγή του απορρίφθηκε με δικαστική απόφαση που απέκτησε ισχύ δεδικασμένου ήδη πριν από την έκδοση της απόφασης ανάθεσης της σύμβασης, θεωρείται οριστικά αποκλεισθείς και δεν έχει έννομο συμφέρον για την προσβολή της απόφασης κατακύρωσης.

σύμβαση παροχής υπηρεσιών – Οδηγία 89/665/ΕΟΚ – δικαίωμα πρόσβασης σε αποτελεσματική προσφυγή – οριστικός αποκλεισμός – σύναψη συμφωνίας αντίθετης προς τους κανόνες του ανταγωνισμού από τους αναδόχους και τους λοιπούς συμμετέχοντες στη διαγωνιστική διαδικασία – απόρριψη αιτήματος του οριστικώς αποκλεισθέντος για ανάκληση της απόφασης ανάθεσης

Οικονομικός φορέας που εμποδίστηκε να συμμετάσχει σε διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης,

επειδή δεν πληρούσε μία από τις προϋποθέσεις συμμετοχής που προέβλεπε η διακήρυξη, και του οποίου η προσφυγή κατά του σχετικού όρου της διακήρυξης απορρίφθηκε με απόφαση που έχει ισχύ δεδικασμένου ήδη πριν από την έκδοση της απόφασης ανάθεσης της οικείας σύμβασης, δε δύναται να προσβάλει την άρνηση της αναθέτουσας αρχής να ακυρώσει την απόφαση ανάθεσης της σύμβασης, ακόμη κι αν επικαλείται μεταγενέστερη δικαστική απόφαση, με την οποία επικυρώθηκε ότι τόσο ο ανάδοχος όσο και όλοι οι άλλοι προσφέροντες συμμετείχαν σε συμφωνία που συνιστά παράβαση των κανόνων ανταγωνισμού (α 101 ΣΛΕΕ) στον ίδιο τομέα με αυτόν που αφορά η διαδικασία σύναψης της εν λόγω δημόσιας σύμβασης, χωρίς αυτό να αντίκειται στο α 1 παρ 3 της Οδηγίας 89/665.

ΔΕΕ C-682/21, 26.01.2023, HSC Baltic and Others

Οικονομικός φορέας που μετέχει σε ανάδοχο κοινοπραξία δύναται, σε περίπτωση καταγγελίας της σύμβασης λόγω παραβίασης ουσιώδους υποχρέωσης, να επικαλεστεί, προκειμένου να αποδείξει ότι η καταχώρισή του σε κατάλογο αναξιόπιστων προμηθευτών είναι αδικαιολόγητη, οποιοδήποτε στοιχείο, και πρέπει να διαθέτει αποτελεσματικό μέσο προστασίας κατά της καταχώρισης.

αρχή της αναλογικότητας (α 18 παρ 1 οδηγίας 2014/24) - προαιρετικός λόγος αποκλεισμού συνδεόμενος με πλημμέλειες στο πλαίσιο

προηγούμενης σύμβασης (α 57 παρ 4ζ οδηγίας 2014/24) - σύμβαση που ανατέθηκε σε κοινοπραξία οικονομικών φορέων – αυτόματη καταχώριση του συνόλου των μελών της κοινοπραξίας σε κατάλογο αναξιόπιστων προμηθευτών – δικαίωμα αποτελεσματικής ένδικης προστασίας στις δημόσιες συμβάσεις (α 1 παρ 1 και 3 οδηγίας 89/665)

Τα α 18 παρ 1 και α 57 παρ 4ζ της οδηγίας 2014/24 αντιτίθενται σε εθνική διάταξη, κατά την οποία, όταν η αναθέτουσα αρχή καταγγέλλει δημόσια σύμβαση ανατεθείσα σε κοινοπραξία λόγω σοβαρών ή επαναλαμβανόμενων πλημμελιών, που προκάλεσαν τη μη εκπλήρωση ουσιώδους υποχρέωσης, κάθε μέλος της κοινοπραξίας καταχωρίζεται αυτομάτως σε κατάλογο αναξιόπιστων προμηθευτών και κωλύεται προσωρινά να συμμετάσχει σε νέες διαδικασίες ανάθεσης. Περαιτέρω, ο οικονομικός φορέας που μετέχει σε ανάδοχο κοινοπραξία δύναται, σε περίπτωση καταγγελίας της σύμβασης, προκειμένου να αποδείξει ότι η καταχώρισή του σε κατάλογο αναξιόπιστων προμηθευτών είναι αδικαιολόγητη, να επικαλεστεί οποιοδήποτε στοιχείο, ακόμη και αν αφορά σε τρίτους, βάσει του οποίου μπορεί να αποδειχθεί ότι δεν προκάλεσε τις πλημμέλειες που οδήγησαν στην καταγγελία της σύμβασης. Τέλος, στην ίδια περίπτωση, σύμφωνα με το α 1 παρ 1 και 3 της οδηγίας 89/665, πρέπει να διασφαλίζεται το δικαίωμα των μελών κοινοπραξίας να ασκούν αποτελεσματικό ένδικο βοήθημα κατά της καταχώρισής τους στον κατάλογο αναξιόπιστων προμηθευτών.

Η Μονάδα Παρακολούθησης Διαγωνισμών και Συμβάσεων (ΜοΠαΔιΣ) λειτουργεί από την 1η Ιανουαρίου 1997, στη Θεσσαλονίκη, στις εγκαταστάσεις του Κέντρου Διεθνούς Ευρωπαϊκού και Οικονομικού Δικαίου (ΚΔΕΟΔ). Αποτελεί μία γνωμοδοτική δομή που παρέχει στο Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης, καθώς και σε όλες τις ελληνικές αναθέτουσες αρχές εξειδικευμένη και ταχύτατη συμβουλευτική υποστήριξη κατά τη

δημοπράτηση δημοσίων συμβάσεων που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής των Οδηγιών 2014/24 & 2014/25. Συγκροτεί ένα εθνικό σύστημα ελέγχου της νομιμότητας των διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων και σηματοδοτεί μια νέα εποχή προς την κατεύθυνση της ενίσχυσης της διαφάνειας και της αποτελεσματικότητας στη δημοπράτηση των δημοσίων συμβάσεων.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ .....

Ελληνική Επιθεώρηση Ευρωπαϊκού Δικαίου

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ**
revue hellénique de droit européen

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΝΟΜΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

3/2022
Τόμος 42
Ιούλιος - Σεπτέμβριος

Άρθρα
Τ. Ζολώτας
Η ΕΣΔΑ και ο εθνικός δικαστής
Α. Καραϊνδρού
Η ενδοοικογενειακή βία και οι επιπτώσεις της στις έννομες σχέσεις του οικογενειακού δικαίου – ιδίως μετά τον ν. 4800/2021

Επισκόπηση Νομολογίας
- ΔΕΕ – ΓεΔΕΕ (Ιούνιος – Αύγουστος 2022)
- ΕΔΔΑ (Μάιος – Ιούλιος 2022)

Σχολιασμένη Νομολογία
- Συμβατότητα του μηχανισμού επίλυσης διαφορών που προβλέπει το σχέδιο εκσυγχρονισμένης Συνθήκης για τον Χάρτη Ενέργειας με το δίκαιο της Ένωσης
- Διατήρηση των δεδομένων θέσης και κίνησης σε περίπτωση σοβαρής απειλής για την εθνική ασφάλεια
- Η αρχή της αναλογικότητας σε συνάρτηση με την εκτέλεση νομικής υποχρέωσης και η απαγόρευση έμμεσης δημοσιοποίησης ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων
- Απαγόρευση των δυσμενών διακρίσεων λόγω θρησκείας ή πεποιθήσεων στην εργασία και θρησκευτική αμφίσηση
- Ασυνόδευτοι ανήλικοι και οι διαδικαστικές εγγυήσεις του προσδιορισμού ηλικίας υπό το φως της παιδικής προστασίας και των δικαιωμάτων του παιδιού
- Χρόνος συνδρομής όρων συμμετοχής σε διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων

ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Η Ελληνική Επιθεώρηση Ευρωπαϊκού Δικαίου εκδίδεται από το έτος 1981 από το ΚΔΕΟΔ σε συνεργασία με τον Δικηγορικό Σύλλογο Θεσσαλονίκης 4 φορές το χρόνο στην ελληνική γλώσσα, ενώ από το 2004 εκδίδεται ετησίως ένα πέμπτο ξενόγλωσσο τεύχος. Αντικείμενό της αποτελεί το σύνολο της Ευρωπαϊκού Δικαίου, καθώς και οι τομείς της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του διεθνούς δικαίου, δημόσιου και ιδιωτικού. Ειδικά τεύχη παρουσιάζουν αφιερώματα σε θέματα ιδιαίτερου ενδιαφέροντος, όπως λ.χ. η Σύμβαση των Βρυξελλών, η ραδιοτηλεόραση, το περιβάλλον, οι συμβάσεις δημοσίων έργων, η εκπαίδευση και η διαφήμιση.

Μονάδα Παρακολούθησης Διαγωνισμών και Συμβάσεων (ΜοΠαΔιΣ)
Ικάρων 1 (ΤΘ 14) 551 02 Καλαμαριά
Τηλ.:2310 486 914, Fax:2310 476 105
E-mail:mopadis@cieel.gr
<http://mopadis.cieel.gr>

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

